

Kuma

1 Ağrıyan dizini ovuşturdu bir süre, sonra tepeye doğru uzanan patikayı tırmanmayı sürdürdü. Sırtındaki küfe bir adam boyu ot yüklüydü. Fındıklıktan topladığı bu otlar hayvanlar için gerekliydi. Sabahdan beri bu kaçınıcı küfeydi acaba? Bunu düşünmek bile gelmezdi aklına. Onda da köyün diğer kadınları gibi 'Kaç' kavramı yoktu. Örneğin kaç yaşında olduğunu bilmezdi. Bildiği, evlendiği yaş ve doğurduğu çocukların sayısıydı. Gerisini bilmesi gerekmiyordu
5 zaten.

Evlendiği yaş... Çok küçük evlenmişti o. Henüz ondördüne basmıştı. Kocasını ise yirmi yaş büyüktü kendisinden. Üstelik evliydi de. Karısının çocuğu olmuyordu. Onun için genç bir kız almaya karar vermişti. İyi bir başlık ödemişti babasına. Yoksul adam parayı görünce verivermişti kızını. Kuma gideceğini duyunca o çocuk yaşına karşın direnmiş, günlerce ağlamıştı, ama kim dinler? Sonunda yargısına boyun bükünüş, ağlaya ağlaya gitmişti koca
10 evine.

Kocasını pek varlıklı sayılmazdı, ama babası gibi ırgar da değildi. Ufak bir fındıklığı vardı, iki de ineği. Ayrıca günlük gereksinimlerini karşılayacak kadar sebze ettikleri ufak bir bahçesi olan iki katlı evi... Başlık vermek için borca girmişti, ama boşa gitmemişti parası. Çalışacak bir adam daha gelmişti eve, üstelik yeni karısı genç ve güçlüydü. Öteki hastalıklının tekiydi. Üç gün iyi ise beş hastaydı.

15 - Ölse de bir boğaz eksilse sofradan, derdi kocası.

Patikanın iyice dikleştiği yerde durdu, bir soluk aldı. Çevresi göz alabildiğine yeşildi. Patika katırtırmakları, portakal ağaçları arasından kıvrıla kıvrıla aşağıya iniyor, gözden kayboluyordu. Aşağıdan deli çayın kulakları tırmalayan çağılınsı geliyordu. Öteki yakada yükselen dik yamaçtan yeşil bir buhar tütüyor, su mavisi göğe karışıyordu.

Tekrar dizlerini ovuşturdu. Bu ağrılar da geçmek bilmiyordu.

20 - Kocanın artık... diye içini çekti.

Önündeki yola baktı. Kıvrılarak göğe tırmanır gibi yükseliyordu. Elindeki dal parçasına abanarak sürdürdü yürümeyi.

İlk çocuğunu doğurmalı yirmi yıl oluyordu. Baharda askere gidecekti oğlu. Kocasını nasıl da sevinmişti 'Oğlu' oldu diye. Çevresinde dört dönüyor, bir dediğini iki etmiyordu. Boynuna altın kordon takmış, ilçeden naylon gecelik
25 almıştı.

- Al kız, bak ne getirdim sana...

Gazete kağıdına sarılı paketi açtığında kırmızı naylon bir gecelik vardı. İlçede
30 dükkanların kapısına asarlardı bu gecelikleri. Pazen ya da basma elbiselerin yanı sıra rüzgarda dantelleri uçuşarak sallanıp dururlardı. O kaba saba elbiselerin arasında narin, hassas ve periler kadar güzeldiler. Köylü kadınların düşlerine girerlerdi, ancak onlar, yalnızca birer düş olarak kalırlardı. Bir düş kadar güzel, yumuşacık ve erişilmezdi. Oysa işte kucağında duruyordu bu düş. Parmaklarının arasından bir su gibi kayıyor, sevince, coşkuya dönüşüyordu.

Başını kaldırıp kumasına baktığında onun gözlerinde bir acının tutuştuğunu, göz yaşına dönüşüp pınarlarında biriktiğini gördü. Sevinci hüzne döndü. Geceliği usulca katlayıp sandığa kaldırdı. Bir kaçgün
35 sonra gizliden sokuldu kumasına.

- Ben bunu giyemiyorum. Bol geliyor. Sana vereyim, dedi.

Sevindi hastalıklı kadın. Usulca okşadı geceliği, sonra yanmışçasına çekti elini.

- Yok yok... Tövbe almam. Kızın sonra bizimki. Sen giy, dedi. Sonra bir an durdu;

- Sağol, diye ekledi.

40 O kocamıştı artık. Otuzbeşinde vardı. Böyle bir geceliği giyip de ne yapacaktı? Hem

yıllardır kocası gelmiyordu koynuna. Daha bu kızı aimadan yıllar önce döve döve atmıştı yatağından. Kısır bir topraklı o, haklıydı kocası. İlçeye, kadınlara gittiğini duyardı komşulardan. Sesini çıkaramazdı.

- İyi ki seni aldı. Hiç değilse kafası kızdı mı tekmeyle indiriyor böğrüne. Saçımdan sürüyüp basmıyor sopayı. İki lokma değil mi? Onu da veriyor işte. Arada bayramdan bayrama üç beş metre basma da alıveriyor, eksik olmasın. Daha ne isteyim? Bu hastalıklı halimle bunu bile verdiğine şükür, derdi kuması.

Çocuklarına o analık etmişti. Kendisi sabahtan akşama fındıklıkta ya da bahçede çalışıp duruyordu. Kuması evdeydi nasılsa. Hem seviyordu çocukları. Çocuklar da onu. Kendi analarından daha çok belki.

Yokuş bir yerde bitip ufak bir düzlüğe bırakıyordu kendini. Ev ve bahçe buradaydı. Doğru, evin arkasındaki ahıra gitti, sırtındaki küfeyi merdivene dayayıp çıkardı. Otları ahırın teneke damına, güneşe serdi

kurusunlar diye. Sonra inip merdivenin basamaklarına oturdu, soluk aldı.

Kuması öleli birkaç yıl oluyordu.

- Ur varmış zavallıda. Üzüntüden oldu herhal, diyordu komşular.

Ne çok ağlamıştı ardından çocuklar.

İçerde çocuk ağlıyordu. Yerinden doğrulup eve girdi. İç odada bir duvardan diğerine uzanan salıncakta

çocuk çatlayacak gibi ağlıyordu. Kucağına alıp pişpişledi.

- Anası nerde bunun? Nerede olacak bahçede çapa yapıyor herhal, diye söylendi.

Bu büyük kızının bebesiydi. Bir tanesi de yoldaydı. Kocasını askere gittiğinden bir süre için dönmüştü baba evine.

- Bana mı çektin kız? Birbiri ardından geliyor bebeler...

Kendisi de on tane doğurmuştu. Beşi yaşamıştı ancak. Diğerleri daha bebe iken birbiri ardından kayıp gitmişti kucağından.

- Ecel, ne denir? diye avutmaya çalışmıştı kendini. Ancak onca doğum, ölüm yıkıp bitirmişti onu.

- Bereket son doğumda iltihap kaptım da kısırlaşım, yoksa şimdiye ölmüştüm mutlaka, diye düşündü.

Kocasına kalsa her yıl bir çocuk istiyordu.

- Nedir canım? Buna can mı dayanır? Eh erkek işte... Kadının halinden anlar mı?

Kocasını varlığıydı artık. Köye muhtar bile seçilmişti. Gençti, sağlığı, gücü, kuvveti yerindeydi.

- Ellibeşine bastım ama çoğu gençlere taş çıkarırım daha evvallah... diye övünürdü kocası.

Onun için yeniden evlenmeye kalkışmıştı ya... Kendisi de kuması gibi kısır ve hastalıklı olmuştu. Hem kocasının toprağı fazlaydı artık. Oğlu da askere gidiyordu. Çalışacak yeni canlar gerekiyordu. Aşağı köyde iki

çocuklu dul bir kadın vardı. Yirmisindeydi daha. Genç ve diri idi. Yarın onu istemeye gideceklerdi. İçinde neden olduğunun ayırımına varamadığı ince bir sızı duyuyordu bunu düşündükçe. Oysa hiçbir zaman sevmemişti kocasını. Kaba, duygusuz, acımasız adamın biriydi. İşi gücü ortada dolanmak, ona buna sövmek, karılar çalışırken kahvede oyun oynamaktı.

- Karı kısmı niye besliyoruz? Çalışsın köpoğulları.... derdi.

(...)

Gülseren Engin

Görev:

1. Gülseren Engin'in yazdığı 'Kuma' adlı öyküde geçen kocanın kadınlar hakkındaki görüşünü açıkla.
2. Öyküde anlatılan kadınların durumuna yönelik kendi görüşünü yaz ve köyde/ kırsal bölgede yaşayan kadınların durumunu şehirde yaşayan kadınların durumuyla kıyasla.